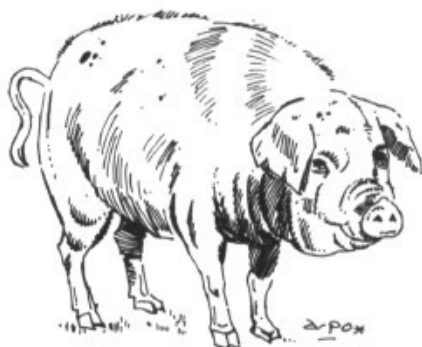

SA COMARE BENETA

PUBLICACION INDEPENDIENTE, MENSUAL Y BILINGÜE

SES MATANCES O PORQUEJADES

Quan es porc està ben gras
i fa fred, que és lo que toca.
Sa gent, torna com a loca
per anar a comprar es prebàs
doncs es torna donar es cas
que ha arribat sa temporada
d'embutir sa sobrassada,
varia i butifarrons
a posta uns fan es pastons
i ets altres... sa pasterada.

I sa nostra Comareta
que és molt bona matancera
ha volgut ser sa primera
per Comare i per Beneta.
ha esmolat sa guinaveta
perquè talli de valent
ha comprat... pebre coent
nou moscada i prebe bo,
canyella, espícies, clavell
fil de porc, guia, budell
i safrà per fer s'arros.

I és que ha tornat pegar fort
sobre tot per pagesia
aquell acostum que hi havia
com es sa de matar es porc.
I fan tal festa en sa mort
d'aquella bístia engreixada
que jo, més d'una vegada
he pensat, en confiança
que sa festa de matança
no és res més que una... porcada.

EL SANTPERE

Temps era temps. Quan arribava Tots Sants les palmes que l'home havia arrabassat dins les garrigues abrusadores, un cop ensofrades s'eren convertides en brins i sorgia la llatra d'unies mans falagueres que teixien hores i hores fins a la llargària adequada per cosir la senalla o senelleta. L'home formava un tot en l'entorn que el sostenia i d'ell havia après a viure. Avui la llatra es perd, les palmes romanen al garballó i les senalles es fan de plàstic. Tal volta vivim més còmodament però dia a dia ens allunyam de la natura. Sa Comare ecologista i somiadora us porta avui dibuixada per N'Arpo la xerrameca de les dues pageses mentre una fa llatra i l'altra s'en va a donar faves. Coses de bojós, d'altre temps diran alguns... Beneïda locura.

MORALITAT PUBLICA

En relació a la temàtica del sexe es dona, en el món d'avui, una gama d'actituds i valoracions que van des de positures més o menys tradicionals i restrictives fins a positures més o manco permissives i —diguem-ne— "liberals". Tal és el que ocorre, per exemple, davant problemes concrets, com poden esser les relacions prematriomials, l'homosexualitat o la masturbació, en relació als quals hi cap tota una franja de matisos, estimacions i preses de posició, discutibles, si es vol, moltes d'elles, però respectables en tot cas.

No ocorre, en canvi, el mateix amb altres aspectes de la problemàtica sexual, com són la pornografia i la prostitució. Per tot el que tenen d'instrumentalitzador, de cosificador, d'alienant, d'explo-tador i de despersonalitzador, ni la prostitució ni la pornografia admeten cap tipus de coartada moral ni tenen justificació ètica possible.

No obstant, son fets que estan aquí, entre nosaltres. A les grans ciutats, i a determinats barris, hi és particularment present el fenomen dels protíbuls. En quant a la pornografia, la tenim ja present per tot arreu... I l'hi tenim massa.

Tal volta és inevitable que hi hagi consumidors de pornografia, en públic o en privat. Allà ells. Mes, el que és absolutament escandalós i intolerable és que s'exhibesquin en el nostre poble, i sovint davant un públic indiscriminat, videos pornogràfics a qualsevol hora del dia i a determinats llocs que haurien de mostrar-se més gelosos de la seva dignitat.

Ens referim, concretament, al bar del Centre Social, per les seves particulars connotacions i significacions. El Centre Social és, cal recordar-ho, una casa de l'Església, tradicionalment dedicada a tasques i activitats de tipus pastoral, cultural i educatiu. En el Centre Social s'han albergat escoles i museus; el Centre ha estat lloc de trobada i reunió dels moviments apostòlics de joves i adults; en el Centre, no molt enfora del bar a on ara s'exhibeix pornografia, s'hi troba una capella dedicada al culte.

El bar del Centre Social, per la casa a la qual perteneix, no és lloc de pornografia i manco per pornografia a les dues del capvespre o a les set de l'horabaixa contemplada per menors. A totes les persones que estimam aquesta digna casa per tot quant ha representat i representa ens ofén fins al més profund aquest fet que comentam.

Ja sabem que, com a bar, el bar del Centre està arrendat a particulars. Però, en la nostra opinió, aquesta circumstància no eximeix de la seva part de culpa als responsables pastorals de l'església artanenca pel que és, per part seva, una permisivitat excessiva. En els arrendaments es poden posar condicions. I en el bar del Centre Social, casa de l'Església, no hi ha d'haver pornografia.

Ja s'ha fet s'esclafit. Han ganao los socialistas y hay que ver la alegría de mi compadre Armando Guerra. Y es lo que yo le canto. Chacho amos a ver ahora que no habrá excusa ni pretexto. Tien que gobernar y gobernar bien.

Tratar de cumplir las promesas que se le han hecho al pueblo votante, que si no habrá lio con el pueblo opinante. Que no es lo mesmo aunque lo parezca. Yo a mi amigo Armando le he hecho esta reflexión que se la hago a mi lector de cada mes.

El Socialismo tié cien años. En España, por desgracia, no pudo gobernar nunca. Cuando la República estuvo en un tris, pero el gobierno del bienio negro del señor Gil Robles se lo impidió. En Febrero del Treinta y seis ganaron los del frente popular pero la guerra civil no les dio tiempo a na. U sea que han ganao las derechas durante demasiado tiempo. Too el tiempo de la dictadura de Franco... derechas. La transición... derechas.

En este tiempo hemos visto pasar a nuestro país dende las alpagatas al automóvil. Toos los obreros a quasi toos tien su casa y si a mano viene otra en el campo o al lao del mar. Quie icirse que hemos visto un progreso.

Suelen poder esconderse o discutirse las teorías pero cuando los hechos cantan ahí están. Ahora con los socialistas el cambio y progreso deberán ser mucho más ostensibles. Por lo tanto m'alegro... m'alegro ya que por fin, los trabajaos de la tierra tendremos nuestra justicia social.

Y digo los trabajaos de la tierra porque un poner, los albañiles a setecientas pesetas la hora ya me direis que justicia social puede esperar.

Enhorabuena, pues y alegría. Ahora vienen los sinceros, los honraos, los que han prometido trabajar menos y cobrar más. Los que arreglarán toas las deficiencias, que son muchas, las de España.

En unos años estaremos a la máxima altura. Salut pa verto.

Vatuadell.

GALERIA D'ANTANY

JOAN FERRER GINARD. Mestre Joan Sagristà: —Un poble que no recorda els seus homes de cultura o d'empenta no mereix tenir-los. Mestre Joan fou uns dels darrers i la gent de la nostra Vila coneix la seva trajectòria des de picapedrer de martell i paletes a contractista d'obres dels més importants de les Illes. Nasqué l'any 1884. Devers l'any onze partí cap a fer les Amèriques. L'Uruguay le vegé arribar i un any més tard envià a demanar la seva dona i el seu fill major. Estava vist però que les seves Amèriques eren a Mallorca i l'any que es declarà la primera guerra mundial tornà a Artà. Va comprar la subasta de la carretera de Capdepera a Son Servera que passa pel Coll Vidrier i aquí va néixer la Saga dels Ferrer Pons. Via del tren... caserna del Jaume primer que s'havien projectades com escoles. L'any vint-i-tres, quan la dictadura de Primo de Rivera havia fet la caserna dels carabiners de Sa Mesquida però per cinc hereus Artà li era petit i es va afincar a Ciutat. Un dia us parlarem d'ell si Déu ho vol. Al cel sia.

GABRIEL GARAU FLAQUER

Es Pastor

Fa uns anys es celebra per la fira de Setembre un concurs de ca de bestiar a la Vila. Fent volta de bon matí hi podeu veure en Biel. Ulls nostàlgics, sospesa la valúia de cada ca com qui està avesat a tenir-ne, a fer-lo fer feina, a estimar-lo i compartir amb ell el pa i el companatge.

Foraviler d'arrel ha passat moltes de nits baix els estels quan la guarda feia les estiudades prop de l'era encara masella de garbes. De cap a cap d'any compartia amb el ca la responsabilitat de que la guarda no fes tala. Es clar que de més a més ell havia de procurar que anàs grassa, que es mens traguessin molt i que la llana s'aprofitàs tota el dia de tondre. Es clar i ja se sabia que el pastor pastava, i entrava s'aigo. Es porquer es cuidava de sa llenya i s'oguer duia es forn.

Es un homo que encara se li encén la cara quan explica el que era la guarda i com treballava el ca que li ajudava.

—Qué trobau en els cans de bestiar que mos duen a Sa Plaça?

—Això no són ets autèntics. Són cans per planta. Darrera cabres per sa muntanya quedarien espatarrats.

—Les coneixeu bé vos an es cans?

—Cada quatre anys havia de canviar. Es cans per dins muntanya acaben prest, se reten ses cames.

—Un ca de bestiar mallorquí és fidel i creu l'amo, no és ver?

—Te'n contaré una. En Josep de Carrossa que es ple de vida me digué un dia. Podiem arribar fins a Ses Maianes a veure es bestiar que tenim allà. Au! Anem-hi! li vaig dir jo. Bé però sa guarda puja cap an es sementer des blat. No t'apuris, i vaig amollar sa manta, sa bossa i es gaiato. Partírem i en Josep passava pena de que en sa nostra absència sa guarda no haguera fet matx. Arribàrem a Carrossa i es ca devora es gaiato i sa manta ja l'havia feta voltar per avall.

Això sa diu fidelitat.

—De vegades, dinant, sentia es pica-rols, sortia a defora i li deia an es ca, sa guarda davalla massa. Puja-la per

amunt. I tornava entrar a ses cases. No tenguís por. De cap d'una estona ja la senties pujar.

—Heu encaçat moltes ovelles pel Puig d'Alpara?

—Moltes. En tornar vells ja se negaven a entrar-hi. Tenia una cussa que sa quedava en es portell ginyolant. Me deia... "ja no puc".

—L'amo en Biel ja ha complit es setanta sis però es àgil com una cabra basiva.

—¿Quants ereu a una possessió, per exemple a Carrossa?

—Es feia pa per vint persones. Cada parell de dies un centenar de kilos de farina. Externs eren una quinzena i llavors de la Casa.

—Avui ha acabat es fer feina a Ses possessions.

—A lo darrer ja sols erem tres. Record un dia que vaig trobar en Josep a una olivera apuntant ses hores que empraven es paraiers per a llaurar una clova i me digué "Crec que serà es darrer any que hi llauraran". Efectivament s'any que vengué ja va dur es tractor.

—Heu vist tota s'evolució de s'Agricoltura?

—Tota. A lo darrer tancàrem tot es lloc amb alambrada, cada sementer una barrera i també s'acabà es pastor.

—I mes tard inclús en Josep de Carrossa partí cap a vila a posar un negoci agrícola.

—A un ca li has de parlar. Ell enten lo que li dius. I repartir es menjar amb ell. Jo el preferia a un mosso, perquè aquest s'entretenia, jugant o te fallava. Un ca no t'engana mai.

—Com heu feieu per ensenyar-lo?

—Ja t'ho he dit. Parlant. Un tros de pa davall es braç i quan l'ha feta bé no li planguis. Sent dir-t'ho però si heu feia malament era sa darrera.

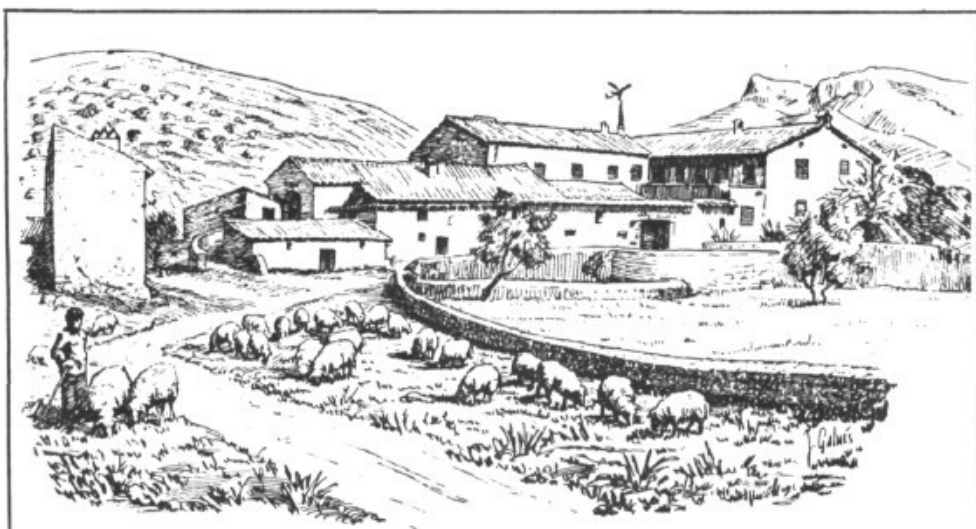
—Quedam idò que es cans de bestiar d'ara no són com aquells.

—No són com aquells. Quan un ca estava ensenyat no feia falta amo ni madona, ni pastor. Cans bons que record es de Sa Bugura, es de S'amellà. Aquest darrer tenia mica de defecte. Pegava massa fort. Es d'ara qualcun té sa mateixa positura.

—Ens ha passat el temps parlant dels cans. Les ovelles, les formatjades, poques ja que a Carrossa sols es feia formatge pels compromissos.

En Biel conta i no acaba perquè un temps el ca era la seva companyia.

SERAFI GUISCAFRE

CARROSSA on l'amo en Biel i va passar trenta anys de la seva vida, primer com a paraller i més tard com a pastor d'una guarda de vuit centes vuitanta vuit ovelles.

Somnis d'un esperit inquiet

(IV)

36. L'abc de la autenticitat: partir del que som, tenint en compte el que no som. Lluitar amb lo que tenc, sense fingir lo que no tenc.
37. Sempre m'han preocupat els qui cerquen dins els arxius lo que no han sabut trobar dins la seva vida.
38. Abans varem caure en la ingenuïtat de creure sense pensar. Ara tenim el risc de pensar sense creure.
39. Les ideologies no s'imposen a força d'autoritat; es descobreixen, més bé, a força de reflexió i de lluita.
40. La pitjor pobresa no es la d'aquell que no té bens materials, sinó la d'aquell que considera aquets bens com a fins absoluts. D'aquesta classe de misèria en pateixen els rics i els pobres.
41. La diferència entre la joventut i la vellesa es que els primers diuen "volem fer", mentre els segons afirmen "varem fer".
42. Les paraules buides i els gestos ampuloses son el fonament de les grans decepcions.
43. Si jugues a esser sant, els qui venquin aprop teu, estaran més temptats a resar-te que a parlar-te.
44. Et diuen boig perquè vols construir la pau universal. Pregaré Deu que convertesqui el món en un manicomi de pacífics.
45. Quan surtis a estimar, no duguïs rellotges ni cadenes.
46. He vist molts de paralítics de l'esperit que no es curen amb receptes de moral, sinó amb transfusions d'amor.
47. La pregunta que ha de ressonar dins el cor de cada mallorquí es la següent: ¿De qué li val a un poble guanyar-ho tot, si perd la seva ànima?
48. Un poble sense intellectuals es com un home sense ulls; un intel·lectual sense poble es com un ull sense home.
49. Quan qualcú està del tot satisfet de lo que és o de lo que ha fet, aquest ha començat a fracassar.
50. Són moderats en el parlar els qui saben molt poc i... els qui saben moltíssim.

GREGORI MATEU

PUNTO de VISTA

PRESENTACIO DE L'EXPOSICIO D'ESCULTURA D'EN PERE PUJOL A INCA

L'amic Pere Pujol, d'Artà, m'ha demanat que digui algunes paraules per a inaugurar la seva exposició d'escultures que avui comença a Inca amb ocasió de la propera fira del Dijous Bo. Encara que ben convençut del meu desconeixement dels secrets de l'art, en especial de l'escultura, crec que tenc dret a dir uns mots sense pretensions, no usant altres credencials que les de l'amistat que m'uneix, fa ja molts d'anys, amb l'esmentat escultor artanenc.

He anat seguint l'espectacular trajectòria del treball artístic d'En Pere Pujol. M'he embadalit davant les jaies i bruixes, reis i princeses, joanets i pitxorines, personatges immortalitzats per les rondalles mallorquines, que han desfilat per les plaçes i carrers de les viles i ciutats, gràcies a la màgia creadora del nostre escultor. Més de cinquanta personatges populars formen la fabulosa col·lecció de la història de les nostres contarelles.

El nostre passat popular, amb les seves costums i tradicions, ha estat el motiu de molts de llibres d'història que tots volem conèixer. Però En Pere ens ha fet una altra història amb pilots de fang i trossos de pedra, fent reviure vells retuts per l'edat i per la malaltia, padrines amb jipó i botonades, fent calça o adasant la casa, jovencells enamorats esperant l'estimada i esperant un somriure... Tota l'ànima popular ha pogut reviure per l'art i la destresa màgica d'unes mans temperamentals que, acariciant la terra, han cercat noves formes per a fer immortal un passat que ja no ha de tornar.

Ara mateix, i després de molts d'anys de treball, En Pere roman un escultor de primera fila, llançat a les arriscades aventures de trobar nous camins d'exterioritzar el tresor de les emocions amagades dins la seva extraordinària sensibilitat. El marbre, la pedra de Santanyí, el fang i la fusta són els elements que ens presta la natura per a trobar noves maneres d'expressar la bellesa d'un art sempre encisador.

A mí, particularment m'agrada el camí que ha seguit En Pere: Sense presses i evitant de caure en l'error d'oferir formes abstractes, que ningú entén i que tan sols serveixen per a cercar una modernitat que aviat passa com totes les coses superficials. Les noves formes dels marbres que ens presenta l'escultor artanenc, són el fruit d'un treball constant, de la maduració de les curolles artístiques que bullen dins el seu cor. Per això tenen tanta bellesa.

Per a correspondre degudament a l'honor que m'ha fet, de posar capçalera de paraules a la seva mostra, vull dir que això millor que té en Pere és la seva mateixa persona, el seu esperit d'home de bé que fa que tothom qui el coneix, l'estimi tant per la manera d'ésser com per la d'obrar. La seva casa oberta a tothom, és un santuari d'amistat i de bon aculliment. Per això ha sabut captar amb tant d'èxit l'ànima popular que batega dins tota la seva producció artística.

No me resta més que donar l'enhorabona a l'escultor, esperant que la noble ciutat d'Inca sàpiga acollir l'obra d'aquest artista com realment se mereix: amb un fort aplaudiment i amb l'acceptació que cal a fi que quedin dins la nostra ciutat totes les obres exposades.

FRA DAMIA NICOLAU ROIG T. O. R.
Bisbe dimissionari de Huamachuco (Perú)

Celler de Ca N'Amer.

Novembre 1982 - Pel dijous bo.

REPORTATGE

NA BATLESA

Traemos a nuestras páginas una fotografía del anteproyecto de la plaza y jardines de Na Batlesa, tal y como quedará cuando su realización sea un hecho. El Ayuntamiento, tras

como Biblioteca pública, Teatro, etc., etc., es un acto importante que hay que remarcar como se debe.

Queramos o no, las barreras de hierro de Na Batlesa impedían el

limitará a una que dará más espacio a la zona ajardinada.

Habrà quien piense que esta reforma se ha hecho con el fin de seguir ganando dinero. Desde las pá-

muchas dudas, ha dado luz verde. En varias ocasiones habíamos comentado que no entendíamos sus dudas. Menos mal que en esta ocasión, con la sola oposición del grupo socialista, es decir de parte del grupo, se ha conseguido el consenso para su aprobación.

Queremos subrayar que en nuestra opinión es esta una de las reformas más importantes llevadas a cabo en muchos años en Artà. De la misma categoría que la realización de la Residencia o del Instituto. Esta reforma puede por sí sola dar importancia a la gestión del actual Consistorio al que desde aquí felicitamos efusivamente ya que no nos duelen prendas.

Creemos que el ganar para el pueblo un espacio natural ajardinado, son una casa que si bien no se distingue por su belleza arquitectónica, si sirve para albergar una casa de cultura con todas sus dependencias anejas

gozo de un espacio que se ha conservado en el centro de la población y que si bien estaba allí, nadie más que los propietarios podían disfrutar de él. Ahora, estas barreras serán retiradas y una zona ajardinada de la que podrá gozar el público dará un nuevo aspecto al pueblo. Se creará una zona residencial, sin circulación rodada y... sin negocios. Hay ya quien ha solicitado las esquinas para poner allí su comercio, fenicios al fin y al cabo.

Sabemos no obstante que es intención del promotor evitar el que esta zona pueda convertirse en lugar de ruidos y molestias. Lugares y sitios hay apropiados. Acostumbrémonos a pensar en el bien común. No ensuciemos con humos y olores, supermercados y otros transaccionistas un lugar pensado, casi diríamos, soñado, para vivir.

Tenemos que subrayar asimismo que la edificación del lado no llevará como en el dibujo dos arcadas. Se

ginas de Sa Comare tiene que quedar claro que nos consta que las edificaciones y sus viviendas servirán para paliar en algo los gastos pero el promotor no ha pensado en ello para aumentar su patrimonio. Afortunadamente todavía queda gente con un corazón a ras de piel. Gentes que piensan que no todo en la vida es atesorar fortuna. Y desgranar una ilusión que queda plasmada para la posteridad. En Artà sabemos de esto. Y en tiempos se condujo el agua, se construyeron las alcantarillas, y ahora en estos tiempos prosaicos alguien cedió su casa para una Residencia para ancianos y alguien soñó para el pueblo una Plaza pública ajardinada, con una casa en el centro para que quienes nos vayan a relevar sigan haciendo de Artà un pueblo ideal para vivir.

Tenemos nuestros defectos, que duda cabe, pero hay una virtud que nos une y nos hermana. El amor a Artà.

ECO

SES PASSEJADES DE SA COMARE

Estimada Comare Beneta:

Pues sí, acepté colaborar con los que viven en la "ciutat de tots els mallorquins i son artanencs de rel". Sí, acepté, para que "vos, padrineta", podáis ser "dues vegades centenari visquent en aquest poble tant sa".

Sé que soy un poco patán desde que abandoné la pipa —no por propaganda, sinó que más bien por capricho— y me diese la gran satisfacción de ser uno de los pocos que existen sin carnet de conducir teniendo tres coches en casa, amigos, muchos amigos, con coches y taxis, de estos señores que cuando bajan la banderita lo hacen con un "rintintin" muy simpático y que parece dicen para sus adentros: "Comareta, ja na caigut un altre"!

Hoy ya no son aquellos tiempos tan cariñosamente recordados, pero algo queda. Estais "vos" y el grupo de amigos de "Sa Comare Beneta"... que no se arredran tanto si vuestro excelentísimo y bienaventurado consistorio les tiende la mano en prueba de amistad como si es del parecer que se los tiene que dejar de lado. ¿Que este año no se ha reconocido la labor que han hecho mis compañeros? "No vos apureu estimada Comareta". Seréis testigo de que cualquier día la cruz se vuelve de cara y que, con tiempo, ¡ya lo veréis! incluso os dedican una calle. Demos tiempo al tiempo, recordad, eso sí, que Guillermo Timoner tuvo que ganar muchos Campeonatos del Mundo para que su nombre figurase en una calle a él dedicada.

El Mundo no se hizo en un día... por ello voy a retroceder bastantes

años. ¿Recordáis Comareta vuestro andar de jovencita? Casi de puntillas con el busto erguido, cogiendo el vestido con las dos manos, para que no se ensuciase rozando el suelo, mostrando los tobillos —¡Y qué tobillos, madre! — siempre alegre, sonriendo. No existían tantos amigos como ahora: Amigos de los Monumentos, Amigos de las Flores, Amigos de los Castillos, y también, por qué no, Amigos de la Opera.

Pero sí había los Amigos de las siete Puertas que por las noches aislaban Palma, ahora Ciutat del resto de Mallorca. ¿Sabe por qué eran amigos de estas entradas a Palma? Pues sencillamente por el motivo de que ya había bandos que se hacían respetar. A las cinco de la mañana hora solar...

también las cinco en Canarias, se abrían las Puertas de Santa Catalina de Jesús, la Pintada, de San Antonio (por esta entrasteis "vos, comareta" por primera vez de la mano de vuestra madre después del largo viaje en carro desde Artá a Palma), la del Campo (Calatrava), y la de la Portella, etc.

Pero claro, los que ahora lean estas líneas dirán: Eran otros tiempos. Claro que lo eran. A aquellos tiempos, voy a dedicar mi tiempo libre. El cierre y la apertura de aquellas puertas se debía a la orden firmada por el General Gobernador que se apellidaba Castellón y el Comandante Secretario: Ricardo Domínguez, en fecha de 24 de Noviembre de 1859.

Bueno, "estimada Comare Beneta": Hasta la próxima si es que "esto" ha sido del agrado de la Dirección de "Sa Comare".

BECE
DE CA'S XORIGUE

Tiempos lejanos en que Sa Comare trabajaba la tierra y tan solo bajaba a Palma las fiestas de guardar y celebrar.

colaboración

A qué es debido que se tome a la Formación Profesional como al garbanzo negro de la enseñanza. Nos lo temimos cuando se hizo la reforma y los hechos nos van dando la razón. ¿Cómo es posible tener a noventa y dos estudiantes sin la totalidad de profesores a mediados del mes de Noviembre?

¿Cómo es posible que a la hora de redactar estas líneas no se cuente

Huelga en el Colegio de Formación Profesional

todavía en el Colegio de profesor de Catalán y Formación Humanística?

Catalán que no hay que ir a buscarlo por lejanos lugares de la península. Parece ser que el ministerio no concede autorizaciones para contratar. Entonces para qué queremos en Baleares una Delegada del Ministerio de Educación y Ciencia que carece en absoluto de autonomía administrativa?

La política del ministerio es injustificable. No es nada extraño que los chicos de la Profesional se declararan en huelga. En principio no somos partidarios de las situaciones de fuerza, pero hay ocasiones en las que no cabe otra postura. Y cuando un Ministerio deja sin la tercera parte de su profesorado a un Centro es necesario hacerle ver que esta postura se considera injusta e insolente.

(Continúa en la página siguiente)

(Viene de la página anterior)

Por todo ello en esta ocasión estamos con los estudiantes.

Se hace necesario que hagais oír vuestra voz, vuestra queja, vuestra demanda de justicia. Somos y venimos de un pueblo cuya característica más esencial fue siempre el miedo. Miedo a molestar, miedo a las represalias, miedo a que nuestras quejas nos traigan malas consecuencias.

Romped con este miedo, truncad los lazos que nos unen al pasado no tan remoto de renunciaciones debido al temor que se nos ha inculcado desde la cuna.

Por el mero hecho de ser ciudadanos, los que ostentan el poder tienen la obligación de pre-OCUPARSE de vosotros.

No debeis conformaros con ser ciudadanos de segunda. La Formación Profesional es un camino que se os ha abierto y por él debeis transitar con el mismo orgullo que los que estudian bachiller. De vosotros depende que esta rama del estudio deje de ser tenida como un recurso para manteneros ocupados hasta y tanto llegue la hora de daros un trabajo remunerado.

Desde nuestras humildes páginas clamamos hacia los estamentos de la administración para que de una vez se potencie estos estudios.

No nos engañemos. La frustración se dibuja en todos los ocupantes de estos Colegios porque no ignoran que están ahí como en un congelador para justificar una cierta política de la enseñanza.

No estamos de acuerdo en la manera que hasta ahora se ha seguido para quienes no querían o no podían seguir el B.U.P. No ignoramos que la segunda enseñanza y la Universidad son hoy día fábricas de parados. Pero la Formación Profesional, tal y como está enfocada puede ser un nido de frustración. Evitadlo. Es vuestra obligación.

Pensad que al hombre cuando se le quita la ilusión, se le asesina sin remedio ¿Cuál no será pues vuestra responsabilidad si matais la ilusión de un niño?

Construid nuevas instalaciones, Aulas adecuadas, Gimnasio, talleres, etc.

Dejad de gastar dinero para armas de guerra, que maldita la falta que nos hacen y preocuparos de nuestros hijos. De lo contrario dejad que personas más idoneas ocupen vuestro puesto.

A. GUERRA

EL MUNDO NO SE HIZO EN UN DIA...

RECORD AL PARE RAFEL GINARD BAUÇÀ

El diumenge 17 d'Octubre passat, es celebrà l'anyal diada en homenatge i record a Miquel Costa i Llobera, a l'Oratori de la Mare-de-Déu de Formentor a Cala Murta. Començà amb una solemne missa concelebrada amb homilia del P. Ramón Ballester, Prior de Lluc, en la qual dibuixà un mapa de Mallorca ple de Santuaris dedicats a Mares de Déu en casi tots els pobles. Al final Mn. Gabriel Ramis, anuncià la bona nova de que dies abans el Papa Joan Pau II havia firmat el decret per la iniciació del procés de beatificació de Costa i Llobera.

Tot seguit a l'ombra del monument al poeta pollencí, començà un acte literari, que aquest any va estar dedicat a la memòria del P. Rafel Ginard Bauçà, presidint l'acte un retrat seu a l'oli, obra del pintor Joan Miralles. El parlament, molt documentat i citant diverses obres del P. Ginard, va ser a càrrec de Miquel Pons i Bonet. També es va fer menció de totes les persones vinculades amb la diada que durant l'any havien desaparegut, entre elles Cristina Valls i Octavi Saltor.

Dinar, bunyols i un concert a la clastra de les cases, confitaren la diada d'aquest any.

CARLES COSTA

MARE-DE-DEU DE FORMENTOR
que es venera a l'Oratori de Cala Murta.

Lástima que una campaña deportiva tan excelentemente dirigida y luchada a tope por los jugadores se vea ensombrecida con unos nubarrones que amenazan una tormenta económica difícilmente de prever si la directiva joven no se para a pensar como van a pagar los compromisos contraídos con jugadores, entrenador y demás gastos, si empiezan a faltar seguidores por mor a unos precios a los cuales los aficionados artanenses no están acostumbrados.

Se me puede rebatir diciendo: Matemales estamos en Tercera División, muy bien, pero yo sostengo que prefiero y (me gustaría me entendierais) quiero en "Ses Pesqueres" a mil personas a 50 pesetas ¡y no! a quinientas a 100. Esto va porque en el último partido jugado contra el Badía faltó mucha gente, que debido a los precios altos no pasó por taquilla. ¿A cuánto hubiera ascendido dicha taquilla con mantener los precios normales?

Señores directivos; no se me enfaden por favor, pero el dinero futbolístico es muy sagrado en Artá, y ya dije en el pasado mes de agosto que faltaba un economista ya que en Tercera División los gastos salen de ahí donde menos se espera y sin organización económica viene la debacle.

Siguiendo con este asunto hay que tener en cuenta que los socios casados han pagado esta temporada 10.000 pesetas y no es cuestión de cansarles antes de tiempo, ya que el año que viene el Artá seguirá su vida, pero si ustedes se marchan, ¿Cómo quedará la afición si haciendo pagar a los socios los precios establecidos estos empiezan a cansarse económicamente y obtan al final por quedarse en casa? ¡Amigos, esto tiene que pensarse muy bien! ...

Todas estas cuestiones de dinero, y no me cansaré de avisarlas no van al mismo "caballo" que la deportiva, pues ahí ni hay un gran contacto entre la afición, solamente se avisa a esa joven directiva que vayan pensando antes de decir: "que paguen, estamos en Tercera". Pues treinta y dos años avalan algún consejo.

PEDRO MATEMALES

DEMOGRÀFIQUES

NACIMIENTOS

Día 24-9-82. Bartolomé Pedro Sancho Orell, hijo de María, con domicilio en calle Era Vella, 30.

Día 1-10-82. Miguel Angel Corraliza Cano, hijo de Miguel y Juliana, con domicilio en calle Amadeo, 5.

Día 8-10-82. María Isabel Almendros Adover, hija de Joaquín e Isabel María, con domicilio en calle José Sancho, 11.

Día 20-10-82. Margarida Jau-me Lliteras, hija de Bartolomé y Francisca, con domicilio en calle Bellpuig, 11.

MATRIMONIOS

Día 30-9-92. Jerónimo Andreu Nebot con Christine Mary Pirrie.

Día 10-10-82. Jaime Febrer Sancho con Margarita Carrió Viejo.

DEFUNCIONES

Día 3-10-82. Jaime Ginard Serra, a) Coronell.

Día 3-10-82. Juan Terrasa Lliteras, a) Nonque.

Día 10-10-82. Catalina Ginard Ferrer, a) De Sos Fuyes.

Día 13-10-82. Antonio Esteve Esteve, a) Terres.

Día 16-10-82. Juan Sureda Mas, a) Llorenç.

Día 17-10-82. Nicolás Pons Sancho, a) China.

Día 18-10-82. Pedro Font Amorós, a) Ros.

Día 18-10-82. Isabel Servera Genovard.

Día 24-10-82. Jaime Sansó Binimelis, a) Geneca.

Punt Final

A la fi tenim festes ses Comares per imposar als qui les guanyaren que, recordam, són ARTA BALLA I CANTA, en SARASATE, i en JOAN FERRIOL.

Prest anunciarem sa vetlada per a fer la imposició. Estam pensant amb un sopar a Can Faro o en Es Pins o amb una festa de punt i alt.

Hem deixat de rebre donatius per al monument al Pare Llinàs. Volem que tothom sapi que no l'encomanarem fins que tinguem la totalitat recaudada. Si no mos basta tornarem els doblers o heu comunicarem als qui s'han compromesos.

Pensau que si es poble no creu que l'ha de fer el monument, nosaltres no volem obligar ningú.

Recordam que per ajudar a Sa Comare Beneta es sorteja una figura d'en Pere Pujol valuada en cinquanta mil pesetes en papertes de cent amb combinació amb la loteria de Nadal. Comprau papertes i ajudareu a Sa Comare que, no heu negam, heu passa malament.

Ja sé que n'hi ha que s'alegren pero punyetes no sigueu tan dolents.

Tota sa malicia del món no basta per voler que qualcú mori. De totes maneres mos enyorariem. Salut.

Sa Comare de n'Arpo

-Vatua dell.

Quin mestre de català més estrany deu esser per sa professional.

SA COMARE BENETA

Año I - N.º 8 - Noviembre 1982

En este número han colaborado desenfadadamente:
ARPO
JOAN REUS (Fotografía)
MARGARIDA SIQUER
JOAN ESCANELLAS I LLINAS
SERAFI GUISCAFRE
BONET DE SES PIPES
MASSIA RIERA
B. G.
GREGORIO MATEU
EUFRASIO FERNANDEZ
SANTIAGO PERELLO
ARMANDO GUERRA
MINOTAURO
ECO
P. MATEMALES
BECE

DIRECTOR: S. GUISCAFRE I ARPO

• IMPRENTA POLITECNICA
Troncoso, 3. Teléfono 21 26 60
Palma de Mallorca
Depósito Legal 187-1982